P7_TA(2010)0276

Bankų sektoriaus tarpvalstybinių krizių valdymo sistema

2010 m. liepos 7 d. Europos Parlamento rezoliucija su rekomendacijomis Komisijai dėl bankų sektoriaus tarpvalstybinių krizių valdymo (2010/2006(INI))

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 225 straipsnį,

– atsižvelgdamas į savo 2000 m. balandžio 13 d. rezoliuciją dėl Komisijos komunikato „Finansų rinkų sistemos įgyvendinimas: veiksmų planas“[1],

– atsižvelgdamas į 2009 m. spalio 20 d. Komisijos komunikatą „ES bankų sektoriaus tarpvalstybinių krizių valdymo sistema“ (COM(2009)0561),

– atsižvelgdamas į 2009 m. rugsėjo 23 d. pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Bendrijos finansų sistemos makrolygio rizikos ribojimo priežiūros ir Europos sisteminės rizikos valdybos steigimo (COM(2009)0499),

– atsižvelgdamas į 2009 m. rugsėjo 23 d. pasiūlymą dėl Tarybos sprendimo, kuriuo Europos centriniam bankui pavedamos konkrečios užduotys, susijusios su Europos sisteminės rizikos valdybos veikla (COM(2009)0500),

– atsižvelgdamas į 2009 m. rugsėjo 23 d. pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo įsteigiama Europos bankininkystės institucija (COM(2009)0501),

– atsižvelgdamas į 2006 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2006/48/EB dėl kredito įstaigų veiklos pradėjimo ir vykdymo[2],

– atsižvelgdamas į 2006 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2006/49/EB dėl investicinių įmonių ir kredito įstaigų kapitalo pakankamumo[3],

– atsižvelgdamas į 1994 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 94/19/EB dėl indėlių garantijų sistemų[4],

– atsižvelgdamas į 2001 m. balandžio 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2001/24/EB dėl kredito įstaigų reorganizavimo ir likvidavimo[5],

– atsižvelgdamas į 1976 m. gruodžio 13 d. Antrąją Tarybos direktyvą 77/91/EEB dėl apsaugos priemonių, kurių valstybės narės, siekdamos tokias priemones suvienodinti, reikalauja iš akcinių bendrovių, jų narių ir kitų interesų apsaugai, bendroves steigiant,

---

1 OL C 40, 2001 2 7, p. 453.
2 OL L 177, 2006 6 30, p. 1.
3 OL L 177, 2006 6 30, p. 201.
4 OL L 135, 1994 5 31, p. 5.
5 OL L 125, 2001 5 5, p. 15.

palaikant ir keičiant jų kapitalą, koordinavimo[1], į 1978 m. spalio 9 d. Trečiąją Tarybos direktyvą 78/855/EEB dėl akcinių bendrovių jungimo[2] ir į 1982 m. gruodžio 17 d. Šeštąją Tarybos direktyvą 82/891/EEB dėl akcinių bendrovių skaidymo[3],

– atsižvelgdamas į 2008 m. birželio 1 d. susitarimo memorandumą dėl Europos Sąjungos finansinės priežiūros institucijų, centrinių bankų ir finansų ministerijų bendradarbiavimo tarpvalstybinio finansų stabilumo klausimais,

– atsižvelgdamas į Jacques de Larosière vadovaujamos aukšto lygio grupės finansų priežiūros klausimais parengtos ataskaitos rekomendaciją Nr. 13, kuri 2009 m. vasario 25 d. buvo pateikta Pirmininkui J. M. Barrosui ir kurioje teigiama, kad minėtoji grupė ragina įgyvendinti ES nuoseklią ir veiksmingą krizių valdymo reguliavimo tvarką,

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 42 ir 48 straipsnius,

– atsižvelgdamas į Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto pranešimą ir į Teisės reikalų komiteto nuomonę (A7-0213/2010),

A. kadangi Sąjungoje yra bankininkystės paslaugų vidaus rinka, o ne kratinys viena nuo kitos nepriklausomų paslaugų, ir kadangi ši vidaus rinka yra itin svarbi Sąjungos konkurencingumui pasaulyje,

B. kadangi šiuo metu tarptautiniu lygmeniu nepakankamai reglamentuotas bankų sektoriaus krizių valdymas,

C. kadangi pasitvirtino, kad taikant esamas ES ir tarptautines finansų sektoriaus priežiūros priemones neįmanoma veiksmingai užkirsti kelio krizėms ar optimaliai stabdyti jų plitimo,

D. kadangi krizės valdymas pernelyg skaudžiai atsiliepė mokesčių mokėtojams, augimui ir užimtumui,

E. kadangi suinteresuotųjų šalių ir kreditorių dalyvavimas pasiskirstant finansinę naštą yra būtinas tam, kad iki minimumo būtų sumažintos išlaidos, kurias mokesčių mokėtojams tenka mokėti kilus finansų rinkų ir finansų institucijų krizei,

F. kadangi Sąjungos reguliavimo ir priežiūros veiksmų stoka turėjo įtakos tam, kad atsirastų nesuderintų nacionalinių institucijų veiksmų**,** dėl kurių padidėjo protekcionizmo, konkurencijos iškraipymo, prie kurio taip pat prisidėjo valstybės pagalbos skyrimas, rizika ir iškilo grėsmė kuriamai finansinių paslaugų vidaus rinkai,

G. kadangi vienodas požiūris į bankų grupės žlugimo prevenciją labiau atitiktų bendrosios rinkos koncepciją,

H. kadangi stipri finansinių paslaugų vidaus rinka gyvybiškai svarbi Europos Sąjungos pajėgumui konkuruoti pasaulyje,

---

1 OL L 26, 1977 1 31, p. 1.
2 OL L 295, 1978 10 20, p. 36.
3 OL L 378, 1982 12 31, p. 47.

I. kadangi bankų sektoriaus darbuotojai turėtų tapti atsakingi už savo veiksmus ir kadangi ši atsakomybė turėtų pasitarnauti siekiant svarbiausio tikslo – finansų rinkų atkūrimo, kuris būtinas ekonomikos finansavimui,

J. kadangi dėl krizės atsirado poreikis ir piliečiai tikisi, kad ES institucijos, bendradarbiaudamos kartu su G20 ir kitais tarptautiniais forumais, nedelsiant sukurs adekvatų pagrindą, kuriuo remiantis kilus krizei būtų išsaugotas finansų stabilumas, mokesčių mokėtojai nebūtų apkrauti tokiomis didelėmis išlaidomis, apsaugota pagrindinės bankų teikiamos paslaugos ir indėlininkai,

K. kadangi siekiant užtikrinti finansinį stabilumą ir integruotas finansų rinkas, būtina vykdyti tarpvalstybinių ir sisteminių finansų institucijų tarpvalstybinę priežiūrą,

L. kadangi ES krizių tarpvalstybinio valdymo sistemos tikslas yra įgalioti valdžios institucijas patvirtinti priemones, kurios apimtų intervenciją, kai ji būtina, į bankų grupių valdymą (ir ypač, bet ne išimtinai, bankų, kurie priima indėlius, kai esama sisteminės rizikos galimybės),

M. kadangi ES krizių tarpvalstybinio valdymo sistemos tikslas taip pat yra reguliuoti tarpvalstybines bankų grupes ir pavienius bankus, kurie vykdo tarpvalstybines operacijas vien tik per filialus; kadangi tarpvalstybinės bankų grupės taip pat turėtų būti reguliuojamos vienodai,

N. kadangi norint veiksmingai reaguoti į krizę būtina vadovautis visapusiškai nuosekliu principu, pagal kurį būtų numatyta vykdyti geresnę priežiūrą (naujos ES priežiūros struktūros įgyvendinimas), tobulinti teisės aktus (tęsiamos iniciatyvos, pvz., susijusios su direktyvomis 2006/48/EB, 2006/49/EB ir 94/19/EB, su vadovų atlyginimais ir t. t.) ir parengti veiksmingą finansų institucijoms skirtą ES krizių valdymo tvarką,

O. kadangi, sprendžiant iš sukrečiančio nuosmukio poveikio daugybei šalių, sektorių ir visai ekonomikai apskritai, principas „teršėjas moka“ turėtų būti pritaikytas ir finansų sektoriuje,

P. kadangi kilus bankų krizei ankstyvosios intervencijos ir krizės įveikimo priemonių turėtų būti imamasi vadovaujantis aiškiai nustatytais kriterijais, įskaitant kapitalo ir likvidumo sumažinimą, taip pat mažesnės turto kokybės ir vertės nustatymą; kadangi intervencija turėtų būti siejama su indėlių garantijų sistemomis,

Q. kadangi būtina parengti griežtą ES vadovų elgesio kodeksą ir priemones, skirtas užkirsti kelią netinkamai elgsenai, kurios turėtų būti plėtojamos derinant su tokiomis pat tarptautinėmis iniciatyvomis,

R. kadangi svarbu, kad Komisija, svarstydama klausimą dėl įmonių valdymo naujų gairių tinkamumo, atliktų išsamius poveikio vertinimus,

S. kadangi per trejus metus, kai Europos bankininkystės institucija (EBI), ES bankų problemų sprendimo tvarka, ES finansų stabilumo fondas ir sprendimų priemonių skyrius pradės veikti, Komisija turėtų ištirti, ar tinkama išplėsti krizių valdymo sistemos aprėptį ir taikyti šią sistemą ir su bankais nesusijusioms finansų įstaigoms, įskaitant draudimo bendroves ir turto bei fondų valdymo įmones, bet šiomis įstaigomis neapsiriboti, ir taip pat ištirti, ar perspektyvu ir tinkama sukurti nacionalinių stabilumo fondų tinklą visoms

institucijoms, kurios nėra ES finansų stabilumo fondo dalyvės, kaip siūloma priedo 3 rekomendacijoje,

T. kadangi užkertant kelią pernelyg didelei rizikai reikėtų vengti moralinės žalos, be to, būtina numatyti tvarką, pagal kurią būtų ginama sistema, o ne pažeidėjas, be to, problemų sprendimo fondo lėšos neturėtų būti naudojamos siekiant laiduoti už bankų akcininkus ar atlyginti vadovams už jų pačių nesėkmę; kadangi institucijos, kurios šiomis aplinkybėmis naudojasi ES bankų problemų sprendimo tvarka ir turėtų susidurti su tokiomis pasekmėmis, kaip administracinės ir kompensuojamosios priemonės; kadangi todėl ateityje vykdomos finansinės priežiūros pagrindiniu principu turėtų tapti siekis panaikinti moralinę žalą,

U. kadangi bankai, norėdami spręsti dabartines ekonomines, finansines ir socialines problemas, taip pat atsižvelgti į daugybę naujų su reguliavimu susijusių reikalavimų, turi vadovautis tolygiu racionaliu principu, tačiau dėl to neturi būti stabdomas neatidėliotinas ambicingų planų įgyvendinimas,

V. kadangi bankų grupės viduje atliekamas turto perdavimas jokiu būdu neturėtų kelti grėsmės turto perdavėjo finansiniam ir likvidumo stabilumui ir turėtų būti vykdomas taikant sąžiningą rinkos vertę arba kainą; kadangi būtina parengti aiškius sumažėjusios vertės turto vertinimo ir elgesio su priimančiose šalyse veikiančiomis pavaldžiomis įmonėmis bei filialais principus,

W. kadangi Sąjunga turėtų pasiekti bendrą susitarimą dėl to, kas, ką, kada ir kaip turėtų daryti kilus finansų institucijų krizei,

X. kadangi bankų sektoriuje taikomomis priemonėmis turėtų būti skatinama realioji ekonomika, t. y. jos trumpalaikio bei ilgalaikio finansavimo ir investicijų poreikiai,

Y. kadangi skatinant intensyvų nacionalinių priežiūros ir tarpvalstybinio stabilumo grupių institucijų dialogą ir rengiant suderintą tvarką, turėtų būti užpildytos didžiulės nacionalinės reguliavimo ir nemokumo tvarkos spragos,

Z. kadangi dėl augančio dydžio, sudėtingos struktūros ir savitarpio sąsajų regioniniu ir pasauliniu lygmenimis paaiškėjo, kad įstaigų nesėkmės, nepaisant šių įstaigų dydžio, gali turėti neigiamą poveikį finansų sistemai, taigi reikia nustatyti veiksmingą krizių sprendimo tvarką, taikomą visiems bankams, pagal kurią būtų vykdomas tolygus ir laipsniškas procesas ir rekomenduojama, kad visų pirma dėmesys būtų skiriamas įstaigoms, kurioms būdinga didžiausia rizikos koncentracija; kadangi pagal tokią krizių sprendimo tvarką turėtų būti kuo labiau atsižvelgiama į tokias pačias tarptautinių forumų pastangas,

AA. kadangi tam tikras skaičius bankų (vadinamieji tarpvalstybiniai sisteminiai bankai) dėl savo dydžio, sudėtingos struktūros ir savitarpio sąsajų visoje Europoje kelia didžiulę sisteminės rizikos grėsmę, taigi būtina nedelsiant parengti konkrečią specialią tvarką; kalbant apskritai, tinkama problemų sprendimo tvarka būtina ir kitoms tarpvalstybinėms finansų institucijoms,

AB. kadangi siekiant pagal ES krizių sprendimo tvarką vykdyti veiksmingas intervencijas būtina parengti bendras taisykles, sutelkti tinkamos srities ekspertus ir skirti finansinių išteklių, ir todėl šie dalykai turėtų būti siūlomo tarpvalstybinių sisteminių bankų prioriteto

režimo svarbiausi ramsčiai,

AC. kadangi priežiūra, ankstyvos intervencijos įgaliojimai ir su problemų sprendimu susijusios priemonės turėtų būti laikomos trimis susijusiais bendros tvarkos etapais,

AD. kadangi perspektyvi specialiai sisteminiams bankams skirta tvarka vidutinės trukmės laikotarpiu ar ilgainiui turėtų tapti universalia visoms Europos Sąjungos tarpvalstybinėms finansų institucijoms taikoma tvarka, į kurią turėtų būti įtrauktos suderintos ES nemokumo problemos sprendimo taisyklės,

AE. kadangi bet kuris visos Sąjungos mastu sukurtas stabilumo fondas turėtų būti skirtas tik ateities krizių sukeltoms problemoms spręsti ir nenaudojamas buvusių intervencijų išmokėjimams ar dabartinėms problemoms, kylančioms dėl 2007–2008 m. finansinės krizės, spręsti,

1. ragina Komisiją, remiantis Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 50 ir 114 straipsniais iki 2010 m. gruodžio 31 d. pateikti Parlamentui vieną ar kelis teisėkūros pasiūlymus dėl ES krizių valdymo tvarkos, ES finansų stabilumo fondo (Fondo) ir sprendimų skyriaus, pagal šio dokumento priede pateiktas išsamias rekomendacijas ir atsižvelgiant į tarptautines iniciatyvas, pvz., G-20 ir Tarptautinio valiutos fondo iniciatyvas, siekiant užtikrinti vienodas veikimo galimybes tarptautiniu mastu, pasiremiant išsamia visų turimų galimybių analize, įskaitant poveikio vertinimą;

2. patvirtina, kad rekomendacijos nepažeidžia subsidiarumo principo ir pagrindinių piliečių teisių;

3. mano, kad su raginamu pateikti pasiūlymu susijusios išlaidos turėtų būti dengiamos iš specialiai skirtų biudžeto lėšų (neskaitant indėlių į Fondą, už kuriuos bus atsakingi dalyvaujantys bankai);

4. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją ir pridedamas išsamias rekomendacijas Komisija, Tarybai, valstybių narių parlamentams bei vyriausybėms.

REZOLIUCIJOS PRIEDAS

IŠSAMIOS REKOMENDACIJOS DĖL PRAŠOMO PATEIKTI PASIŪLYMO TURINIO

Pirmoji rekomendacija dėl bendros ES krizių valdymo tvarkos

Europos Parlamentas mano, kad numatomame priimti teisės akte turėtų būti siekiama reglamentuoti toliau nurodytus klausimus:

1. Turėtų būt parengta Europos krizių valdymo tvarka, įskaitant minimalias bendrąsias taisykles ir pagaliau visuotinį sprendimo priemonių ir nemokumo procedūrų įstatymą, kuris būtų taikomas visoms Europos Sąjungoje veikiančioms bankų institucijoms ir kuriame būtų keliami šie tikslai:

   – skatinti finansų sistemos stabilumą,

– riboti finansų krizių plitimą ar užkirsti joms kelią,

– riboti su intervencijomis susijusias viešąsias išlaidas,

– optimizuoti indėlininkų padėtį ir užtikrinti jiems vienodas galimybes visoje Sąjungoje,

– užtikrinti, kad būtų teikiamos pagrindinės banko paslaugos,

– vengti moralinės žalos ir užtikrinti, kad išlaidas dengtų sektorius ir suinteresuotosios šalys, ir apimti neigiamas išorines pasekmes, kurias sukūrė finansų rinkos ir institucijos,

– užtikrinti vienodas kiekvienos klasės kreditorių Europos Sąjungoje galimybes, įskaitant tai, kad visoms tos pačios tarpvalstybinės institucijos pavaldžioms įmonėms ir filialams visose valstybėse narėse būtų taikomos vienodos sąlygos,

– užtikrinti, kad būtų gerbiamos darbuotojų teisės,

– stiprinti finansų paslaugų vidaus rinką ir jos konkurencingumą.

2. Turėtų būti laipsniškai suderinti esami nacionaliniai sprendimo priemonių ir nemokumo procedūrų įstatymai bei priežiūros įgaliojimai ir vadovaujantis racionaliu tvarkaraščiu nustatyta bendra veiksminga ES tvarka.

3. Užbaigus nemokumo ir priežiūros nuostatų suderinimo procesą, pereinamojo laikotarpio pabaigoje turėtų būti sukurta viena ES problemų sprendimo institucija kaip atskiras organas arba kaip EBI padalinys.

4. Siekiant pagerinti bendradarbiavimą ir padidinti skaidrumą, priežiūros institucijų tarpusavio vertinimas (angl. *peer review*) turėtų būti atliekamas reguliariai, vadovaujant EBI, ir turėtų būti paremtas ankstyva savikontrole.

5. Atsiradus tarpvalstybinės institucijos problemų sprendimo ar likvidavimo būtinybei, EBI paskirti nepriklausomi ekspertai turėtų atlikti išsamų tyrimą, kad nustatytų atitinkamas priežastis ir atsakomybę. Apie šio tyrimo rezultatus turėtų būti pranešama Europos Parlamentui.

6. Atitinkamai priežiūros institucijai turėtų būti priskirta atsakomybė už krizės valdymą(įskaitant ankstyvos intervencijos įgaliojimus) ir kiekvieno banko nenumatytų atvejų plano tvirtinimą, t. y.:

– tarptautinių sisteminių bankų atveju – EBI, kuri glaudžiai bendradarbiautų su nacionalinių priežiūros institucijų kolegija ir tarpvalstybinio stabilumo grupėmis (kaip nustatyta 2008 m. birželio 1 d. susitarimo memorandume),

– visų kitų tarpvalstybinių nesisteminių bankų atveju – konsoliduotai kolegijos vidaus priežiūros institucijai (kuri vadovauja kolegijoms sutarimu), koordinuojant EBI ir konsultuojantis su tarpvalstybinio stabilumo grupėmis,

– vietos bankų atveju – vietos priežiūros institucijai.

7. Turėtų būti parengtos bendros krizių valdymo taisyklės, įskaitant bendrąją metodologiją, apibrėžtis ir terminologiją, ir atitinkami tarpvalstybinių bankų testavimo nepalankiausiomis sąlygomis kriterijai.

8. Turėtų būti užtikrinta, kad laikantis reguliavimo tvarkos būtų privaloma reikalauti rengti sprendimo priemonių planus, kuriuose turėtų būti pateikta išsami institucijos savikontrolės ataskaita ir kurie turėtų apimti institucijos sąžiningo turto ir kapitalo padalijimo detales, atitinkamai numatant atšaukti pavaldžių įmonių ir filialų pervedimų kitiems skyriams nurodymus (angl. *clawback*), ir kuriuose būtų nustatyti skaidymo lygmenys (angl. *cleavage planes*), kurie leistų atskirti savarankiškus modulius, ypač tuos kurie užtikrina esminę infrastruktūrą, pavyzdžiui, mokėjimo paslaugas. Šių planų turinio reikalavimai turėtų atitikti banko dydį, veiklą ir geografinę aprėptį. Reikėtų užtikrinti, kad šie sprendimo priemonių planai būtų reguliariai atnaujinami.

9. Iki 2011 m. gruodžio mėn. turėtų būti parengtas Europos bankų priežiūros reitingas, grindžiamas bendraisiais kiekybiniais ir kokybiniais rodikliais (rizikos valdymo sistema). Rizikos valdymo sistemos rodikliai turėtų būti įvertinti atsižvelgiant į atitinkamos institucijos pobūdį, mastą ir struktūrą, kartu išlaikant konfidencialumą. Rizikos valdymo sistema turėtų aprėpti bent jau šiuos aspektus:

   – kapitalą,

   – poveikį,

   – likvidumą,

   – mokėjimo terminų, palūkanų normų ir valiutų kursų neatitikimus,

   – turto likvidumą,

   – skolininkų pozicijas ir rizikos koncentraciją,

   – tikėtinus nuostolius,

   – jautrumą rinkos kainų, palūkanų normų ir valiutų kursų požiūriu,

   – prieigą prie finansavimo,

   – testavimo nepalankiausiomis sąlygomis rezultatus,

   – vidaus kontrolės veiksmingumą,

   – vadovavimo ir bendro valdymo kokybę,

   – struktūros sudėtingumą ir skaidrumo problemas,

   – rizikos vertinimą,

   – teisinių ar reguliavimo reikalavimų laikymąsi.

10. Visapusiškai vadovaujantis proporcingumo principu, priežiūros institucijos, įvertinusios priežiūros reitingo ribinę vertę, turėtų būti įgaliotos imtis veiksmų ir suteikti įstaigoms

tinkamus laikotarpius padėčiai pagerinti, per kuriuos šios galėtų pačios ištaisyti savo trūkumus.

11. Reikėtų suteikti priežiūros institucijoms tinkamas teisines intervencijos priemones, iš dalies pakeičiant atitinkamo sektoriaus teisės aktus arba priimant naujus teisės aktus, siekiant:

– reikalauti koreguoti kapitalą (labiau nei pagal minimalius reguliavimo reikalavimus) arba likvidumą ir pakeisti veiklos derinius ir vidaus procesus,

– rekomenduoti ar nustatyti pareigą pakeisti valdymo principus,

– taikyti reikalavimą pasilikti dividendus ir nustatyti apribojimus siekiant konsoliduoti kapitalo reikalavimus; riboti bankininkystės licencijų trukmę,

– leisti priežiūros institucijoms inicijuoti (sėkmingai ir nesėkmingai veikiančių) savarankiškų modulių atskyrimą nuo institucijos, kad būtų užtikrintas tolesnis pagrindinių funkcijų atlikimas,

– taikyti visuotinį ar dalinį pardavimą,

– perduoti turtą ir įsipareigojimus kitai institucijai norint užtikrinti sistemai svarbių operacijų tęstinumą,

– steigti laikinus bankus (angl. *bridge bank*) arba taikyti vadinamąjį gero banko ir blogo banko modelį,

– reikalauti keisti skolas į nuosavą kapitalą arba, atsižvelgiant į institucijos pobūdį, į kitą konvertuojamą kapitalą taikant atitinkamus apribojimus,

– imtis laikinos viešosios kontrolės,

– laikinai sustabdyti tam tikrų reikalavimų bankui vykdymą (paskelbti moratoriumą),

– kontroliuoti turto perdavimo grupės viduje procesą;

– grupės lygmeniu paskirti specialų administratorių;

– reguliuoti likvidavimą,

– leisti EBI suteikti leidimą ES finansų stabilumo fondui įsikišti, įskaitant neatidėliotino vidutinės trukmės finansavimo, kapitalo injekcijų ir garantijų teikimą,

– taikyti administracines ir kompensuojamąsias priemones, skirtas institucijoms, kurios naudoja fondo lėšas.

12. Visos minėtosios priemonės, nurodytos 11 punkte, turi būti taikomos visapusiškai vadovaujantis ES konkurencijos taisyklėmis ir užtikrinant vienodas galimybes visų valstybių narių kreditoriams ir indėlininkams.

Antroji rekomendacija dėl sisteminių bankų

Europos Parlamentas mano, kad numatomame priimti teisės akte turėtų būti siekiama reglamentuoti toliau nurodytus klausimus:

1. Tarpvalstybinių sisteminių bankų, kurie atlieka ypatingą vaidmenį finansinių paslaugų vidaus rinkoje, klausimas turi būti nedelsiant sprendžiamas taikant specialią naująją tvarką – Europos bankų institucijų įstatymą, kurį ketinama parengti iki 2011 m. pabaigos. Visiems kitiems tarpvalstybiniams bankams taip pat turi būti pasiūlyta bendresnė tvarka.

2. Tarpvalstybiniai sisteminiai bankai turi laikytis griežtesnės naujosios tvarkos, pagal kurią siekiama įveikti teisines kliūtis, trukdančias imtis veiksmingų tarpvalstybinių veiksmų ir užtikrinti aiškų ir nuspėjamą elgesį su akcininkais, indėlininkais, kreditoriais, darbuotojais bei kitomis suinteresuotosiomis šalimis, ypač atlikus turto perdavimą grupės viduje. Ši tvarka turi apimti tarpvalstybinių sisteminių bankų nemokumo procedūros specialųjį 28-ąjį režimą, kuris vėliau gali būti išplėstas visiems tarpvalstybiniams bankams.

3. Komisija turi patvirtinti priemonę, pagal kurią iki 2011 m. balandžio mėn. būtų nustatyti tarpvalstybinių sisteminių bankų apibrėžties kriterijai. Remiantis tokiais kriterijais, tokius bankus reguliariai nustatys stebėtojų taryba, pasikonsultavusi su Europos sisteminės rizikos valdyba (Ekonomikos ir finansų reikalų komiteto 2010 m. gegužės 17 d. pranešimo dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo įsteigiama Europos bankininkystės institucija („EBI pranešimas“) 12b straipsnis.

4. EBI vykdo kiekvieno tarpvalstybinio sisteminio banko priežiūrą ir veiks pasitelkusi kompetentingas nacionalines institucijas (kaip reikalaujama pagal EBI pranešimą).

5. Komisija parengia pasiūlymą dėl turto perkėlimo tarpvalstybiniuose sisteminiuose bankuose tvarkos, tinkamai atsižvelgdama į būtinybę apsaugoti priimančiųjų šalių teises.

6. ES finansų stabilumo fondas ir sprendimo priemonių skyrius remia EBI vadovaujamas intervencijas (krizių valdymo ir sprendimo priemonės ar nemokumo procedūros), susijusias su tarpvalstybiniais sisteminiais bankais.

Trečioji rekomendacija dėl ES finansų stabilumo fondo

Europos Parlamentas mano, kad numatomame priimti teisės akte turėtų būti siekiama reglamentuoti toliau nurodytus klausimus.

1. ES finansų stabilumo fondas (Fondas), už kurį atsakinga EBI, turi būti įsteigtas siekiant finansuoti intervencijas (atkuriamąsias ar tvarkingo likvidavimo), kurių tikslas – išsaugoti sistemos stabilumą ir riboti žlungančių bankų sukeltos krizės plitimą. Komisija iki 2011 m. balandžio mėn. turi pateikti Parlamentui pasiūlymą, į kurį turi būti įtraukta išsami informacija apie Fondo chartiją, struktūrą, valdymą, dydį, veiklos modelį, taip pat pateiktas tikslus įgyvendinimo tvarkaraštis (kaip nurodyta tolesniuose 2 ir 3 punktuose).

2. Fondas turi:

   – aprėpti visą Europą,

– gauti tarpvalstybinių sisteminių bankų *ex ante* finansavimą remiantis rizika, grindžiama anticikliniais kriterijais ir atsižvelgiant į atskiro banko keliamą sisteminę riziką. Prie Fondo prisidedantys bankai neprivalo prisidėti prie tokių pačių stabilumo fondų ar sprendimo priemonių skyrių savo šalyse,

– būti atskirtas nuo indėlių garantijų sistemos ir nuo jų nepriklausomas,

– būti adekvataus dydžio, kad pajėgtų remti laikinas intervencijas (pvz., paskolos, turto įsigijimas ir kapitalo injekcijos) ir padengti su sprendimo priemonėmis ar nemokumo procedūromis susijusias išlaidas,

– būti kuriamas palaipsniui – atsižvelgiant į dabartinę ekonominę aplinką.

– būti sukurtas taip, kad būtų vengiama moralinės žalos: Fondas neturi būti naudojamas banko akcininkų nuostoliams padengti ar atlyginti vadovams už jų pačių nesėkmę,

3. Komisija taip pat turi spręsti šiuos klausimus:

– Fondo turto investicijų gairių (rizika, likvidumas, suderinamumas su ES tikslais),

– Fondo turto valdytojo atrankos kriterijų (ar jie vidiniai, ar nustatomi pasitelkiant privačią ar viešą trečiąją šalį, pvz., Europos investicijų banką),

– galimybės teikti indėlius, tinkamus kapitalo pakankamumo normatyvams apskaičiuoti,

– tarpvalstybiniams sisteminiams bankams, kurie naudojasi Fondo pagalba, taikomų administracinių (baudų arba kompensavimo schemų) priemonių,

– galimo Fondo taikymo srities išplėtimo siekiant įtraukti tarpvalstybiniams sisteminiams bankams nepriskiriamas institucijas,

– aprėpties (ir tinkamumo) kuriant nacionalinių fondų, iš kurių turėtų būti remiamos visos institucijos, neprisidedančios prie Fondo, tinklą. Tada reikėtų parengti ES sistemą, pagal kurią būtų reguliuojami esami ir būsimi nacionaliniai fondai, kurie laikysis vienodų ir privalomų bendrų taisyklių.

Ketvirtoji rekomendacija dėl sprendimo priemonių skyriaus

Europos Parlamentas mano, kad numatomame priimti teisės akte turėtų būti siekiama reglamentuoti toliau nurodytus klausimus.

Turi būti įsteigtas nepriklausomas EBI sprendimo priemonių skyrius, kuris vadovautų sprendžiant klausimus, susijusius su tarpvalstybinių sisteminių bankų sprendimo priemonėmis ir nemokumo procedūromis. Šis skyrius turi:

– veikti paisydamas griežtų pagal teisinį pagrindą nustatytų ir EBI kompetencijos ribų,

– būti teisinės ir finansinės kompetencijos telkinys, pasižymintis ypatingais įgūdžiais bankų restruktūrizavimo, apyvartumo ir likvidavimo srityse,

– glaudžiai bendradarbiauti su nacionalinėmis valdžios institucijomis įgyvendinimo, techninės pagalbos ir personalo pasidalijimo klausimais,

– siūlyti Fondo išmokas,

– atsiradus tarpvalstybinės institucijos problemų sprendimo ar likvidavimo būtinybei, EBI paskirti nepriklausomi ekspertai turėtų atlikti išsamų tyrimą, kad ištirtų ir nustatytų atitinkamas priežastis ir atsakomybę. Apie šio tyrimo rezultatus turėtų būti pranešama Europos Parlamentui.